

ทัศนคติที่มีต่อการตรวจสอบภายในและปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ตรวจสอบ
และหน่วยรับการตรวจสอบ สังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
ATTITUDE TOWARDS INTERNAL AUDITS AND INTERACTION
BETWEEN AUDITORS AND THE AUDITING UNIT
UNDER THE ROYAL THAI POLICE

ศิริภัสสร หวานจริง

ศุภวัฒน์กร วงศ์ธนวุธ

วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Sirapatsorn Wanjing

And Supawattanakorn Wongtanawasu

College of Local Administration, Khon Kaen University, Thailand

Corresponding Author; Email: Sirapat_nitt@hotmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษามุมมอง ทัศนคติและปฏิสัมพันธ์ที่มีต่อการตรวจสอบภายในของข้าราชการในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ 2) เสนอแนะแนวทางในการเสริมสร้างปฏิสัมพันธ์ตรวจสอบภายใน โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกข้าราชการตำรวจ 2 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มผู้บริหารและระดับปฏิบัติการด้านการตรวจสอบภายในที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานีตำรวจภูธร สังกัด กองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 19 สถานี จำนวน 57 คน 2) กลุ่มข้าราชการตำรวจทำหน้าที่ตรวจสอบภายในที่กองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 6 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 63 คน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยความถี่ ร้อยละ และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการศึกษาพบว่า

ข้าราชการตำรวจทั้งที่เป็นผู้ตรวจและผู้รับการตรวจ ส่วนใหญ่มีทัศนคติเชิงบวกต่อการตรวจสอบภายในเพราะทำให้การบริหารการเงิน การบัญชี และการพัสดุ ของหน่วยงานดี

ขึ้น มีผู้รับการตรวจเพียงส่วนน้อยเห็นว่าการตรวจสอบภายในมีผลดีต่อการบริหารอย่างไร เพราะ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับมีความยุ่งยาก แต่อย่างไรก็ตามผู้รับการตรวจสอบเกือบจะทั้งหมดยังมีความพร้อมในการจัดเตรียมเอกสารเพื่อรองรับการตรวจสอบ

คำสำคัญ : มุมมอง, ทักษะ, การมีปฏิสัมพันธ์, การตรวจสอบภายใน, ผู้ตรวจสอบภายใน

Abstract

The objectives of this research were to (1) study the Attitude of board on internal auditors of the Royal Thai Police and board on Division of Provincial Police in Ubon Ratchathani (2) study the interaction of Internal Auditor of the Royal Thai Police and Inspector's Division of Provincial Police in Ubon Ratchathani and (3) Suggestion for interaction in the internal audit system. The researcher methods were qualitative research methods, Base on semi-structured selection interview, of which the content validity was tested. The key informants are divided into 2 groups, which are 1) Police officers at the executive level and operational level in internal audit performing their duties in the police station. and 2) A group of police officers perform internal inspections at Ubon Ratchathani Provincial Police Division. By key informants in this research totally 63 polices.

The research results showed that:

(1) From the perspective of the management of the internal audit department Internal Audit Office Royal Thai Police Is an agency that is responsible for internal audit of various departments under the Royal Thai Police. From the examination, it was found that the impact on trust in public administration Partly because officials who lack knowledge and understanding about laws, regulations, cabinet resolutions Commands and various commands as well as relevant operational procedures. The management has realized the importance of the internal control system. In order to effectively control the

organization management 2) Direct interaction with internal auditors and auditors must have direct communication and interaction with auditors and auditors. And 3) Suggestion for interaction in the internal audit system, the internal auditor must use the principles of internal auditing for internal auditors. There are principles regarding appointments, operations, cash counting, opportunities, notification of inspection results. Human relations, behavior, acceptance of benefits.

Keywords: Perspective, Attitude, Interaction, Internal Audits, Inspectors

บทนำ

จากกระแสโลกาภิวัตน์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันการดำเนินงานของแต่ละองค์กรส่งผลให้เกิดการแข่งขันในทุกรูปแบบผลที่ตามมาทุกองค์กรจึงจำเป็นต้องปรับแนวทางการดำเนินงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร จึงเกิดการปฏิรูปในหน่วยงานของระบบราชการในหลายๆด้านเช่นการปรับปรุงโครงสร้างของส่วนราชการเพื่อรองรับกับสภาพการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกในปัจจุบันที่เน้นการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงานเพื่อให้สอดคล้องกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ซึ่งเป็นการบริหารงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดมีการควบคุมดูแลความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้โดยมุ่งเน้นถึงประโยชน์สุขของประชาชนเป็นหลัก โดยทุกองค์กรทั้งภาครัฐและภาคเอกชนจึงได้ให้ความสำคัญกับการตรวจสอบภายในอย่างมากเนื่องจากการตรวจสอบภายในเป็นกระบวนการสอบทานการทำงานขององค์กรอย่างเป็นระบบเป็นเครื่องมือวัดความสำเร็จและความล้มเหลวที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ทั้งยังเป็นเครื่องมือหรือผู้ช่วยของผู้บริหารในการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของส่วนต่าง ๆ ในหน่วยงาน รวมถึงเป็นหลักประกันความมั่นใจว่าหน่วยงานมีระบบควบคุมภายในที่เพียงพอและเหมาะสมพร้อมสามารถนำผลการตรวจสอบไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพประสิทธิผลในการบริหารงานให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายและสอดคล้องกับนโยบายขององค์กรต่อไป (กรมบัญชีกลาง, 2548)

การตรวจสอบภายในยังถือว่ามีสำคัญอย่างยิ่งเนื่องจากเป็นเครื่องมือทางการบริหาร และส่งเสริมการปฏิบัติงานในองค์กรให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังเป็นหลักประกันถึงความเชื่อมั่นจากการประเมินประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความคุ้มค่าของกระบวนการปฏิบัติงาน เพื่อก่อให้เกิดกิจกรรมการเพิ่มมูลค่าและความสำเร็จแก่องค์กร การตรวจสอบภายในยังช่วยในการส่งเสริมให้เกิดกระบวนการกำกับดูแลที่ดี ความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน ส่งเสริมให้เกิดการบันทึกบัญชีและรายงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบส่งเสริมให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปฏิบัติงานเป็นมาตรการถ่วงดุลแห่งอำนาจ และส่งเสริมให้การจัดการทรัพยากรขององค์กรเป็นไปอย่างเหมาะสม (จันทนา สาขากร และคณะ, 2554) จากความสำคัญดังกล่าวที่กล่าวมานั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีระบบการตรวจสอบภายในเนื่องจากการเสริมสร้างความมั่นใจแก่ผู้บริหารต่อการดำเนินงานของส่วนต่าง ๆ ภายในองค์กรว่าเป็นไปอย่างมีคุณภาพ คุ้มค่า และมีประสิทธิภาพสามารถรับมือกับความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม ดังนั้นการตรวจสอบภายในที่ดีจึงมีความจำเป็นต้องปรับปรุงและพัฒนาให้เป็นส่วนหนึ่งที่เป็นคุณค่าของกระบวนการเพื่อเป็นการประกันผลดำเนินงานที่มั่นคงขององค์กร และไม่อาจย่อการตรวจสอบภายในให้อยู่กับที่เช่นนี้เหมือนอย่างที่เป็นมาในอดีตตามความเป็นจริงแล้วกระบวนการการตรวจสอบภายในที่ดีและมีประสิทธิภาพนั้นจะต้องเป็นไปอย่างอิสระ และครอบคลุมหลักทุกธุรกรรม ระบบงานทุกระบบ และประเด็นทุกประเด็นในการดำเนินธุรกิจขององค์กร งานตรวจสอบภายในจึงเข้าถึงได้ทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับองค์กร แต่ถึงอย่างไรก็ตามกระบวนการการตรวจสอบภายในยังมีจุดอ่อนที่สำคัญ กล่าวคือมีข้อจำกัดด้านเวลา กำลังคน งบประมาณ จึงไม่อาจเข้าตรวจสอบทุกเรื่องได้ และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างบางส่วนมาอยู่ในแผนการตรวจสอบภายใน ซึ่งบางครั้งกลุ่มตัวอย่างที่ได้มาจะเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ให้ข้อมูลที่ถูกต้องและตรงประเด็นได้มากแค่ไหน ฐานความเสี่ยงที่กล่าวมาข้างต้นจะต้องเป็นอีกประเด็นหนึ่งที่ทำให้การตรวจสอบต้องทำการบริหารจัดการให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อให้การคัดเลือกกิจกรรมในแผนการตรวจสอบภายในมีความเหมาะสม ถ้าไม่เหมาะสมก็อาจจะทำให้รายงานการตรวจสอบภายในไม่สร้างมูลค่าเพิ่มในระดับองค์กร นอกจากนี้ความผิดพลาดและบกพร่องในการปฏิบัติงานของบุคคลก็เป็นเรื่องส่วนหนึ่งที่ต้องทำการบริหารจัดการให้เกิดขึ้นน้อยที่สุดเพื่อให้กระบวนการตรวจสอบภายในบรรลุถึง

วัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานตรวจสอบภายใน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2561)

การตรวจสอบภายในโดยทั่วไปมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรสามารถบรรลุเป้าหมายได้ตามวัตถุประสงค์ผู้ตรวจสอบภายในและเจ้าหน้าที่ของหน่วยรับตรวจต้องมีการติดต่อประสานงานกันอย่างใกล้ชิดโดยผู้รับตรวจมีการขอคำแนะนำ คำปรึกษาเกี่ยวกับกฎหมายระเบียบคำสั่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานซึ่งภาระหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายในจะต้องปฏิบัติงานการตรวจสอบภายในของหน่วยรับตรวจต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ตามแผนการปฏิบัติงานโดยเน้นการตรวจสอบด้านการเงิน การบัญชีและการบริหารพัสดุ รวมถึงการประสานงานกับหน่วยรับตรวจนอกจากนี้ผู้รับตรวจเองจะต้องมีหน้าที่ที่จะอำนวยความสะดวกในการเตรียมเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องต้องตอบคำถามชี้แจงในประเด็นที่ผู้ตรวจสอบภายในต้องการจะทราบข้อมูลเมื่อผู้ตรวจสอบภายในได้ดำเนินการตรวจสอบแล้วมีข้อบกพร่องเกิดขึ้นผู้ตรวจสอบภายในจะให้คำแนะนำหรือข้อเสนอแนะให้ผู้รับตรวจปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบของทางราชการหรือในกรณีเกิดการทุจริตผู้ตรวจสอบภายในจะต้องรายงานให้หัวหน้าหน่วยรับตรวจทราบทันทีเนื่องจากทำให้เกิดความเสียหายกับทางราชการ บางครั้งการให้คำแนะนำด้วยวาจาจากผู้รับตรวจไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำสาเหตุ เนื่องจากการที่ผู้รับตรวจมีความคิดว่าผู้ตรวจสอบภายในจ้องจับผิดการปฏิบัติงานของผู้รับตรวจ ซึ่งอาจทำให้ผู้รับตรวจไม่พึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบภายใน และหากมีการตรวจสอบครั้งต่อไปอาจจะไม่ให้ความร่วมมือหรือไม่อำนวยความสะดวกให้กับผู้ตรวจสอบภายใน และไม่ปฏิบัติตามหรือนอกจากนี้ผู้รับตรวจอาจมีทัศนคติที่ไม่ดีไม่มีความเชื่อมั่นเกี่ยวกับประสิทธิภาพของการตรวจสอบภายใน และไม่เห็นความสำคัญของการตรวจสอบภายในอันจะมีผลก่อให้เกิดความเสียหายต่อหน่วยรับตรวจ (อุษณา ภัทรมนตรี, 2557) ดังนั้นในการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบภายในนั้นเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในต้องใช้ทักษะความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการตรวจสอบภายในสูงซึ่งเป็นงานที่ต้องอาศัยความร่วมมือมีสายสัมพันธ์อันดีกับหน่วยงานต่าง ๆ ขณะเดียวกันก็ต้องรักษาคุณค่าของความเป็นอิสระไว้เช่นกันและต้องการการยอมรับจากบุคลากรของส่วนราชการทุกระดับรวมทั้งเป็นงานที่ต้องมีการคิดนอกกรอบและมองการณ์ไกลมีความรวดเร็วในการตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาขององค์กรเพื่อที่จะเสนอให้หัวหน้าส่วนราชการใช้เป็นเครื่องมือหรือข้อมูลในการกำหนดแนวทางปรับปรุงระบบงาน

ตลอดจนแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อไม่ให้เกิดผลเสียหายกับทางราชการและมีการใช้จ่ายงบประมาณอย่างประหยัดคุ้มค่าเกิดประสิทธิภาพในการบริหารงานแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์การตรวจสอบภายในจึงจำเป็นต้องมีบุคลากรที่ดีมีมาตรฐานปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตเที่ยงธรรมมีมนุษยสัมพันธ์อันดีมีความขยันหมั่นเพียรปฏิบัติงานเต็มความสามารถและเป็นผู้ให้คำปรึกษาและให้ความเชื่อมั่นกับหน่วยงานเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายตามมาตรฐานในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในอย่างมีคุณภาพต่อไป

ด้วยเหตุที่ทางผู้วิจัยเป็นเจ้าของหน้าที่สังกัดอยู่ในสำนักงานตรวจสอบภายใน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และปฏิบัติหน้าที่ทางด้านการตรวจสอบภายในกับเจ้าหน้าที่ในสถานีตำรวจภูธร มีประสบการณ์การเข้าตรวจสอบงานด้านการเงิน การบัญชีและพัสดุ จากผลการปฏิบัติงานของผู้วิจัยในหน่วยงานสำนักงานตรวจสอบภายใน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้พบว่าปัญหาที่พบในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ณ ปัจจุบันคือ ไม่สามารถทราบได้ว่าเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานตรวจสอบ และหน่วยงานที่เป็นผู้รับการตรวจสอบมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบภายในมากน้อยเพียงใด มีทัศนคติต่อการตรวจสอบที่เป็นไปในทิศทางบวกหรือลบและการตรวจสอบในแต่ละครั้งเป็นไปในทิศทางเดียวกันหรือไม่ระหว่างผู้ตรวจสอบและในส่วนของผู้รับการตรวจสอบ อีกทั้งหน่วยงานที่เป็นผู้รับการตรวจสอบนั้นเมื่อเข้าปฏิบัติการตรวจสอบ ผู้รับการตรวจสอบจะมีมุมมองของทัศนคติว่าในการเข้าตรวจสอบของหน่วยงานนั้น หมายถึงการตรวจจับเพื่อหาความผิดหรือเป็นการขุดคุ้ยเพื่อหาประเด็นที่ไม่ดีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยรับตรวจ ซึ่งประเด็นดังกล่าวก่อให้เกิดปัญหาของการสร้างเอกสารอันเป็นเท็จตามมา รวมถึงจากการสังเกตของผู้วิจัยเองได้สังเกตเห็นว่า ผู้รับการตรวจสอบจะมีภาวะความเครียด ความกังวลใจในการตรวจสอบ ซึ่งผลที่ตามมาคือมีการแสดงเจตนาที่ไม่น่าไว้วางใจและไม่ตรงกันและขัดแย้งกัน ประกอบกับการนำเอกสารมาแสดงอย่างไม่มี ความมั่นใจหรือบิดเบือนจากวัตถุประสงค์ที่ต้องแสดงเพื่อการตรวจสอบ ประกอบกับเกิดการสื่อสารเอกสารที่ไม่ตรงกัน รวมทั้งมีความเข้าใจผิดว่าการตรวจสอบเป็นการตรวจสอบเพื่อการหาข้อบกพร่องแบบที่ไม่ควรเกิดขึ้น ในปัญหาดังกล่าว จึงเป็นที่มาของการประเด็นการวิจัยในครั้งนี้ที่สนใจที่จะทำการศึกษาวิจัยในประเด็นที่ทัศนคติ และปฏิสัมพันธ์ในการตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบภายใน สำนักงานตำรวจแห่งชาติกับหน่วยรับการตรวจสอบในสังกัด กองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดอุบลราชธานี เพื่อเป็นการสร้างทัศนคติระหว่างผู้รับการตรวจสอบและผู้ตรวจสอบให้มี

ปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันก่อนการรับการตรวจสอบ รวมถึงหากวิธีที่ใช้ในการตรวจสอบแบบใดที่ช่วยส่งเสริมเพื่อลดความเครียดและความกังวลก่อนรับการตรวจซึ่งผลจากการวิจัยนั้นสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการงานด้านการตรวจสอบภายในเพื่อให้มีประสิทธิภาพตามเป้าหมายและนโยบายของส่วนราชการต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษามุมมอง ทศนคติที่มีต่อการตรวจสอบภายในของข้าราชการในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
2. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ในการตรวจสอบภายในระหว่างผู้ตรวจสอบและผู้รับตรวจ
3. เสนอแนะแนวทางในการเสริมสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ตรวจกับผู้ถูกตรวจสอบ

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ได้เริ่มต้นด้วยการกำหนดกลุ่มเป้าหมายในการศึกษา ซึ่งมี 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มข้าราชการผู้รับการตรวจสอบภายใน ซึ่งประกอบด้วย ข้าราชการตำรวจระดับผู้บริหารและระดับปฏิบัติการด้านการตรวจสอบภายในที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานีตำรวจภูธร ได้แก่ ผู้กำกับการ/สารวัตรใหญ่/สารวัตรหัวหน้าสถานี จำนวน 19 นาย เจ้าหน้าที่การเงิน จำนวน 19 นาย และเจ้าหน้าที่พัสดุ จำนวน 19 นาย รวมเป็นจำนวน 57 นาย และ 2) กลุ่มผู้ตรวจสอบภายใน ซึ่งประกอบด้วย ข้าราชการตำรวจทำหน้าที่ตรวจสอบภายในที่กองบังคับการตำรวจภูธร จังหวัดอุบลราชธานีของ สำนักงานตรวจสอบภายในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จำนวน 6 นาย รวมผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ทั้งสิ้น จำนวน 63 คน ซึ่งผู้ศึกษาได้ทำการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย ทั้ง 2 กลุ่ม จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เนื้อหาพร้อมทั้งความถี่และร้อยละ

ผลการวิจัย

1. คุณลักษณะทั่วไปของกลุ่มข้าราชการตำรวจที่แยกเป็นหน่วย

จำแนกตามบทบาท ประเภทผู้ตรวจ มีจำนวน 6 คน เป็นหญิงทั้งหมด ตำแหน่งชั้นยศ รองสารวัตรมากที่สุด จำนวน 4 คน (ร้อยละ 66.6) รองลงมา รองผู้กำกับการและผู้กำกับการ จำนวนตำแหน่งละ 1 คน (ร้อยละ 16.66) อายุทำงาน ไม่เกิน 5 ปี จำนวน 2 คน (ร้อยละ

ละ 33.3) ซึ่งมีจำนวนเท่ากับอายุทำงาน 5 - 9 ปี ส่วนอายุงาน 10 - 14 ปี และ 15 ปีขึ้นไป มีจำนวนอย่างละ 1 คน (ร้อยละ 16.6) ประเภทผู้ถูกตรวจสอบ แบ่งออกเป็น 1) ระดับผู้บริหาร จำนวน 19 คน เป็นชายทั้งหมด ส่วนใหญ่ชั้นยศผู้กำกับการ จำนวน 12 คน (ร้อยละ 63.1) นอกนั้นชั้นยศสารวัตร จำนวน 7 คน (ร้อยละ 36.8) อายุทำงาน 15 ปีขึ้นไปหมดทุกคน 2) ระดับผู้ปฏิบัติ จำนวน 38 คน ส่วนใหญ่เป็นชาย จำนวน 29 คน (ร้อยละ 76.3) หญิง จำนวน 9 คน (ร้อยละ 23.6) ทั้งหมดชั้นยศผู้บังคับหมู่ อายุการทำงานมากที่สุด 10 - 14 ปี จำนวน 12 คน (ร้อยละ 31.5) รองลงมาอายุทำงาน 15 ปีขึ้นไป 5 - 9 ปี ไม่เกิน 5 ปี ตามลำดับ รายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 คุณลักษณะทั่วไปของกลุ่มข้าราชการตำรวจที่แยกเป็นหน่วย จำแนกตามบทบาท

ลักษณะทั่วไป	ผู้ตรวจสอบ		ผู้รับตรวจสอบ			
			ระดับผู้บริหาร		ระดับผู้ปฏิบัติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ						
ชาย	0	0.0	19	100.0	29	76.3
หญิง	6	100.0	0	0.0	9	23.6
ชั้นยศ						
-	-	-	-	-	-	-
ผู้บังคับหมู่	0	0.0	0	0.0	38	100.0
รองสารวัตร	4	66.6	0	0.0	0	0.0
สารวัตร	0	0.0	7	36.8	0	0.0
รองผู้กำกับการ	1	16.6	0	0.0	0	0.0
ผู้กำกับการ	1	16.6	12	63.1	0	0.0
อายุการทำงาน						
-	-	-	-	-	-	-
ไม่เกิน 5 ปี	2	33.3	0	0.0	7	18.4
5 - 9 ปี	2	33.3	0	0.0	9	23.6

ลักษณะทั่วไป	ผู้ตรวจสอบ		ผู้รับตรวจสอบ			
			ระดับผู้บริหาร		ระดับผู้ปฏิบัติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
10 - 14 ปี	1	16.6	0	0.0	12	31.5
15 ปีขึ้นไป	1	16.6	19	100.0	10	26.3

2. มุมมอง ทักษะที่มีต่อการตรวจสอบภายใน

ข้าราชการตำรวจ สังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ปฏิบัติหน้าที่ที่จังหวัดอุบลราชธานีมีทัศนคติและมุมมองต่อการตรวจสอบภายในอย่างไร ผลการศึกษาที่ปรากฏในแต่ละกลุ่มมีดังต่อไปนี้

ทัศนคติและมุมมองของผู้รับการตรวจสอบ สำหรับผู้บริหาร เมื่อสัมภาษณ์ผู้บริหารหน่วยงานที่รับการตรวจสอบ จำนวน 19 คน ด้วยคำถามที่ว่า “การตรวจสอบภายในสามารถช่วยให้การบริหาร การเงิน การบัญชีและการพัสดุภายในหน่วยงานดีขึ้นหรือไม่” ตัวเลขที่ปรากฏในตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่มีทัศนคติและมุมมองเชิงบวกต่อการตรวจสอบภายในว่าการตรวจสอบภายในได้ช่วยให้การบริหารงานด้านการเงิน การบัญชีและการพัสดุ ดีขึ้น เมื่อถามผู้บริหารระบุว่า การตรวจสอบภายในทำให้การบริหารงาน ด้านการเงิน การบัญชี และการพัสดุ ดีขึ้น ผลดีที่เกิดขึ้นสามารถมองเห็นได้ว่า ด้านการเงิน ผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินได้นำเงินรายรับที่ได้รับมาเข้าบัญชีธนาคารทุกวัน ตามระเบียบกฎ ข้อบังคับโดยไม่มีการเก็บไว้เป็นเงินคงค้างเป็นเงินสดในมือเพื่อนำฝากในวันทำการถัดไป ด้านการบัญชี มีการบันทึกบัญชีเป็นปัจจุบัน การบันทึกบัญชีมีความชัดเจน ตรวจสอบได้ มีการรายงานเงินคงเหลือประจำวันให้กับผู้บริหารได้รับทราบเป็นปัจจุบัน และด้านพัสดุ มีการจัดทำทะเบียนคุมพัสดุครุภัณฑ์ มีการตรวจสอบเรียกตรวจสอบสิ่งของของทางราชการที่เจ้าหน้าที่ตำรวจเบิกไปใช้งานเป็นประจำตามระเบียบกฎ ข้อบังคับ นอกจากนี้แล้ว ภายในหน่วยงานก็มีนโยบายเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน เช่น การตรวจพัสดุครุภัณฑ์ ประจำปีของหน่วยงาน โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบพัสดุประจำปีและมีการเรียกตรวจสอบสิ่งของของทางราชการที่เจ้าหน้าที่ได้มีการเบิกจ่ายไปใช้งาน ตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ อยู่เสมอ เป็นต้น ส่วนผู้บริหารมีทัศนคติและมุมมองเชิงลบต่อการตรวจสอบภายใน จำนวน 4 คน (ร้อยละ 21.05) จากการสัมภาษณ์เห็นว่า ยังมองไม่เห็นว่าการตรวจสอบภายในมีผลดี

ต่อต้านการเงิน การบัญชี และการพัสดุอย่างไร กฎระเบียบที่ใช้ในราชการก็มีความยุ่งยากต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

ตารางที่ 2 ร้อยละของผู้บริหารหน่วยงานที่รับตรวจที่มีทัศนคติและมุมมองเชิงบวกต่อการตรวจสอบภายใน

ประเด็นทัศนคติและมุมมอง	จำนวน	ร้อยละ
- การตรวจสอบภายในช่วยให้การบริหารงานการเงินดีขึ้น	15	78.9
- การตรวจสอบภายในช่วยให้การบริหารงานการบัญชีดีขึ้น	15	78.9
- การตรวจสอบภายในช่วยให้การบริหารงานการพัสดุดีขึ้น	15	78.9

การสะท้อนต่อกระบวนการตรวจสอบภายในของข้าราชการตำรวจ สำหรับผู้ปฏิบัติเมื่อสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานของหน่วยงานที่รับการตรวจสอบ จำนวน 38 คน ด้วยประเด็นคำถามที่ว่า “เมื่อหน่วยตรวจสอบภายใน จะเข้าทำการตรวจสอบการปฏิบัติงานด้านการเงิน การบัญชี และพัสดุในหน่วยงาน หน่วยงานมีความพร้อมต่อกระบวนการตรวจสอบดังกล่าวหรือไม่” ตัวเลขที่ปรากฏในตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่าผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่มีความพร้อมต่อกระบวนการตรวจสอบสูงถึงร้อยละ 78.9

ผู้ปฏิบัติงานเห็นว่าความพร้อมในกระบวนการตรวจเกิดจากเอกสารส่วนใหญ่ที่ต้องจัดเตรียมเป็นเอกสารทางด้านการเงิน บัญชี พัสดุที่มีการตรวจสอบและจัดทำเป็นประจำจึงทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีความพร้อมในกระบวนการตรวจสอบอยู่เสมอ ซึ่งมีความสอดคล้องกับประเด็นข้อคำถามที่ว่า “ขั้นตอนและวิธีการจัดเตรียมเอกสาร เพื่อรองรับการตรวจยุ่งยากหรือไม่” ผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่ (อัตราสูงถึงร้อยละ 92.1) เห็นว่าไม่มีความยุ่งยากในการเตรียมรองรับการตรวจสอบ (อัตราสูงถึงร้อยละ 92.1) จากการสัมภาษณ์ในส่วนของผู้ที่ไม่มีความพร้อมในการตรวจสอบเนื่องจากเอกสารไม่มีความพร้อม ด้านการเงิน การบัญชี ไม่สามารถทำเป็นปัจจุบันได้ บุคลากรขาดความเข้าใจในการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ด้านพัสดุ ทะเบียนคุมพัสดุไม่เป็นปัจจุบัน การขอเบิกจ่ายลงลายมือผู้รับผิดชอบไม่ครบถ้วน

ในประเด็นข้อคำถาม “ความต้องการให้ผู้ตรวจสอบภายในปรับปรุงวิธีการปฏิบัติต่อท่านหรือไม่ ก่อน ระหว่าง และหลัง” ผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่เห็นว่าไม่ควรมีการปรับปรุงทั้งก่อน ระหว่าง และหลัง ร้อยละ 73.7 ผู้ปฏิบัติเห็นว่า ผู้ตรวจสอบภายในส่วนใหญ่เป็นการตรวจในลักษณะชี้แนะเสนอแนะ ให้คำปรึกษาให้ผู้ปฏิบัติถูกต้องตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง ต่อข้อ

ประเด็นคำถามที่ว่า “ควรมีการปรับปรุงการตรวจสอบในด้านใดดังต่อไปนี้ ด้านการเตรียมตัวก่อนการตรวจสอบ ด้านระบบกฎเกณฑ์ วิธีการตรวจสอบ” ผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่เห็นว่าไม่ควรมีการปรับปรุงทั้งด้านการเตรียมตัวก่อนการตรวจสอบ ด้านระบบกฎเกณฑ์ วิธีการตรวจสอบ อัตราร้อยละ 78.9 ผู้ปฏิบัติเห็นว่า เป็นการดำเนินงานตามระเบียบที่ถูกต้องและกำหนดไว้อยู่แล้วถึงแม้จะเป็นระเบียบที่ยุ้งยากในการปฏิบัติงานแต่ก็มีความชัดเจนในการปฏิบัติงาน

ตารางที่ 3 ร้อยละของข้าราชการตำรวจ สำหรับผู้ปฏิบัติ ที่ได้มีการสะท้อนต่อกระบวนการตรวจสอบภายใน

ประเด็นการสะท้อนต่อกระบวนการตรวจสอบภายใน	จำนวน	ร้อยละ
- ความพร้อมของหน่วยงานต่อกระบวนการตรวจสอบภายในด้านการเงิน การบัญชี และพัสดุ	30	78.9
- ความไม่ยุ่งยากต่อกระบวนการขั้นตอนและวิธีการจัดเตรียมเอกสาร เพื่อรอรับการตรวจ	35	92.1
- ก่อน ระหว่าง หลัง การตรวจสอบผู้ตรวจสอบภายในไม่ควรปรับปรุงวิธีการปฏิบัติในการตรวจสอบภายใน	28	73.7
- ด้านการเตรียมตัวก่อนการตรวจสอบ ด้านระบบกฎเกณฑ์ วิธีการตรวจสอบ ไม่ควรมีการปรับปรุงกระบวนการตรวจสอบ	30	78.9

ทัศนคติและมุมมองของผู้ตรวจสอบภายใน เมื่อสัมภาษณ์ผู้ตรวจสอบภายในของหน่วยงานที่รับการตรวจสอบ จำนวน 6 คน ด้วยประเด็นคำถามที่ว่า “การตรวจสอบภายในสามารถช่วยให้การบริหาร การเงิน การบัญชีและการพัสดุของหน่วยงานดีขึ้นหรือไม่” ตัวเลขที่ปรากฏในตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตรวจสอบภายในส่วนใหญ่เห็นว่า การตรวจสอบภายในสามารถช่วยให้การบริหาร การเงิน การบัญชีและการพัสดุของหน่วยงานดีขึ้นอัตรา ร้อย 66.7 ซึ่งเห็นได้จากหน่วยงานมีการจัดเตรียมเอกสารและมีความพร้อมในการตรวจสอบเอกสารที่จัดเตรียมมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย มีลายมือชื่อผู้รับผิดชอบครบถ้วน ทำให้การบริหารงานของหน่วยงานมีการปฏิบัติงานที่เป็นระบบถูกต้องตามระเบียบกฎหมายที่

เกี่ยวข้อง ในส่วนที่เห็นว่าเชิงลบเนื่องจากระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องมีความยุ่งยากในการปฏิบัติงาน มีการปฏิบัติงานที่ล่าช้า

ตารางที่ 4 ร้อยละของผู้ตรวจสอบภายใน ที่มีทัศนคติและมุมมองเชิงบวกต่อการตรวจสอบภายใน

ประเด็นทัศนคติและมุมมอง	จำนวน	ร้อยละ
- การตรวจสอบภายในช่วยให้การบริหารงานการเงินดีขึ้น	4	66.7
- การตรวจสอบภายในช่วยให้การบริหารงานการบัญชีดีขึ้น	4	66.7
- การตรวจสอบภายในช่วยให้การบริหารงานการพัสดุดีขึ้น	4	66.7

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาการวิจัยเรื่องทัศนคติและปฏิสัมพันธ์ในการตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบภายใน สำนักงานตำรวจแห่งชาติกับหน่วยรับการตรวจสอบในสังกัดกองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดอุบลราชธานี โดยการสัมภาษณ์กลุ่มข้าราชการตำรวจที่แยกเป็นหน่วย จำแนกตามบทบาท ประเภทผู้ตรวจ มีจำนวน 6 คน ประเภทผู้ถูกตรวจสอบ แบ่งออกเป็น 1) ระดับผู้บริหาร จำนวน 19 คน 2) ระดับผู้ปฏิบัติ จำนวน 38 คน รวมจำนวน 63 คน สามารถสรุปและอภิปรายผลการศึกษาพบว่า

1. มุมมอง ทัศนคติที่มีต่อการตรวจสอบภายใน กลุ่มผู้รับการตรวจสอบ สำหรับผู้บริหาร เห็นว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่มีทัศนคติและมุมมองเชิงบวกต่อการตรวจสอบภายในมีผลดีต่อ ด้านการเงิน การบัญชี และการพัสดุ ทุกด้านสูงถึงจำนวน 15 คน (ร้อยละ 78.9) ผลดีที่เกิดขึ้นสามารถมองเห็นได้ว่า ด้านการเงิน ผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินได้นำเงินรายรับที่ได้รับมาเข้าบัญชีธนาคารทุกวันตามระเบียบกฎ ข้อบังคับโดยไม่มีการเก็บไว้เป็นเงินคงค้างเป็นเงินสดในมือเพื่อนำฝากในวันทำการถัดไป ด้านการบัญชี มีการบันทึกบัญชีเป็นปัจจุบัน การบันทึกบัญชีมีความชัดเจนตรวจสอบได้ มีการรายงานเงินคงเหลือประจำวันให้กับผู้บริหารได้รับทราบเป็นปัจจุบัน และด้านพัสดุ มีการจัดทำทะเบียนคุมพัสดุครุภัณฑ์ มีการตรวจสอบเรียกตรวจสิ่งของของทางราชการที่เจ้าหน้าที่ตำรวจเบิกไปใช้งานเป็นประจำตามระเบียบกฎ ข้อบังคับ นอกจากนี้แล้วภายในหน่วยงานก็มีนโยบายเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน เช่น การตรวจพัสดุครุภัณฑ์ประจำปีของหน่วยงาน โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการ

ตรวจสอบพัสดุประจำปีและมีการเรียกตรวจสอบของของทางราชการที่เจ้าหน้าที่ได้มีการเบิกจ่ายไปใช้งาน ตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ อยู่เสมอ เป็นต้น ส่วนผู้บริหารมีทัศนคติและมุมมองเชิงลบต่อการตรวจสอบภายใน จำนวน 4 คน (ร้อยละ 21.05) จากการสัมภาษณ์เห็นว่า ยังมองไม่เห็นว่าการตรวจสอบภายในมีผลดีต่อด้านการเงิน การบัญชี และการพัสดุอย่างไร กฎระเบียบที่ใช้ในราชการก็มีความยุ่งยากต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

2. กลุ่มผู้รับการตรวจสอบ สำหรับผู้ปฏิบัติ เห็นว่าผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่มีความพร้อมต่อการตรวจสอบสูงถึงร้อยละ 78.9 ความพร้อมในการตรวจเกิดจากเอกสารส่วนใหญ่ที่ต้องจัดเตรียมเป็นเอกสารทางด้านการเงิน บัญชี พัสดุที่มีการตรวจสอบและจัดทำเป็นประจำจึงทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีความพร้อมในการตรวจสอบอยู่เสมอ ผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่เห็นว่าไม่มีความต้องการให้ผู้ตรวจสอบภายในปรับปรุงวิธีการปฏิบัติในการตรวจสอบภายใน อัตราร้อยละ 73.7 ผู้ปฏิบัติเห็นว่า ผู้ตรวจสอบภายในส่วนใหญ่เป็นการตรวจในลักษณะชี้แนะเสนอแนะ ให้คำปรึกษาให้ปฏิบัติถูกต้องตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง ผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่เห็นว่าไม่ควรมีการปรับปรุงทั้งด้านการเตรียมตัวก่อนการตรวจสอบ ด้านระบบกฎเกณฑ์วิธีการตรวจสอบ อัตราร้อยละ 78.9 ผู้ปฏิบัติเห็นว่า เป็นการดำเนินงานตามระเบียบที่ถูกต้องและกำหนดไว้อยู่แล้วถึงแม้จะเป็นระเบียบที่ยุ่งยากในการปฏิบัติงานแต่ก็มีความชัดเจนในการปฏิบัติงาน

3. กลุ่มผู้ตรวจสอบภายใน เห็นว่าการตรวจสอบภายในสามารถช่วยให้การบริหารการเงิน การบัญชีและการพัสดุของหน่วยงานดีขึ้นอัตราร้อย 66.7 ซึ่งเห็นได้จากหน่วยงานมีการจัดเตรียมเอกสารและมีความพร้อมในการตรวจสอบ เอกสารที่จัดเตรียมมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย มีลายมือชื่อผู้รับผิดชอบครบถ้วน ทำให้การบริหารงานของหน่วยงานมีการปฏิบัติงานที่เป็นระบบถูกต้องตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ในส่วนที่เห็นว่าเชิงลบเนื่องจากระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องมีความยุ่งยากในการปฏิบัติงาน มีการปฏิบัติงานที่ล่าช้าจากการศึกษาทั้ง 3 กลุ่มดังกล่าว สรุปผลการศึกษาพบว่า ทั้ง 3 กลุ่ม มีมุมมอง ทัศนคติที่มีต่อการตรวจสอบภายในเชิงบวกทำให้การการบริหาร การเงิน การบัญชีและการพัสดุของหน่วยงานดีขึ้นเป็นปัจจุบันอย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องตามหลักแนวคิดเกี่ยวกับ หน่วยรับตรวจต้นแบบระดับสถานีตำรวจ ของสำนักงานตรวจสอบภายใน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (2555) ที่ได้ให้แนวคิดว่าการปรับปรุงตามแนวทางในปัญหาที่เกิดขึ้น ได้แก่ เรื่องกฎหมาย ระเบียบ มติคณะรัฐมนตรี คำสั่งและสั่งการต่าง ๆ ตลอดจนขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง

ควรจัดทำแนวปฏิบัติ ด้านการเงิน การบัญชี การพัสดุ การจัดวางระบบการควบคุมภายใน และการติดตามประเมินผลและกองทุนเพื่อการสืบสวนและสอบสวนคดีอาญาขึ้นด้วยความร่วมมือระหว่างกองบัญชาการตำรวจนครบาล ตำรวจภูธรภาค 1-9 และสำนักงานตรวจสอบภายใน โดยความเห็นชอบของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติและเป็นที่เข้าใจตรงกันของทุกหน่วยงานทุกภาคส่วน ในส่วนที่ต้องมีการปรับปรุงแก้ไข กฎระเบียบที่ใช้ในราชการก็มีความยุ่งยากต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

ข้อเสนอแนะ

การที่ผู้ตรวจสอบ และผู้รับการตรวจสอบ ที่สร้างสรรค์ร่วมกัน ด้วยการทำงานเป็นทีมเดียวกัน เข้าใจเป้าหมายตรงกัน เนื่องจากกำหนดร่วมกัน ซึ่งเรียกว่า “Collaboration” มีปัจจัยที่จะนำไปสู่ความสำเร็จตามแนวทาง Collaboration ได้แก่

1. การสร้างความไว้วางใจ และขจัดความหวาดระแวงซึ่งกันและกัน
2. ร่วมกันกำหนดหลักการ และเป้าหมาย พร้อมสร้างพันธะซึ่งกันและกัน
3. ใช้ทักษะในการเป็นผู้ฟังที่ดี เป็นพื้นฐานในการทำงานเป็นทีมเดียวกัน

ผู้ตรวจสอบภายใน ควรมีการยึดหลัก 4 ประการ (Four Principles of conduct) ได้แก่

1. ความซื่อสัตย์ (Integrity) ความซื่อสัตย์ของผู้ตรวจสอบภายในสร้างความไว้วางใจและทำให้ วิจารณ์ญาณของผู้ตรวจสอบภายในเป็นที่น่าเชื่อถือ

2. ความเที่ยงธรรม (Objectivity) ผู้ตรวจสอบภายในจะแสดงความเที่ยงธรรมเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ ใน การรวบรวม ประเมิน และสื่อสารข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมหรือกระบวนการที่ตรวจสอบ ผู้ตรวจสอบภายในจะประเมินสถานการณ์ที่ เกี่ยวข้องอย่างเป็นกลาง ไม่ลำเอียง และไม่ปล่อยให้อคติหรือบุคคลอื่นมีอิทธิพลเหนือการประเมิน

3. การรักษาความลับ (Confidentiality) ผู้ตรวจสอบภายในจะเคารพคุณค่าและสิทธิของผู้เป็นเจ้าของในข้อมูลที่ได้รับ และไม่เปิดเผยข้อมูลโดยปราศจากอำนาจหน้าที่ที่เหมาะสม เว้นแต่เมื่อกฎหมายหรือวิชาชีพกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

4. ความสามารถในหน้าที่ (Competency) ผู้ตรวจสอบภายในจะใช้ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ที่จำเป็นในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน

ส่วนด้านของหน่วยรับตรวจ ควรยึดหลักการและหน้าที่ดังนี้

1. อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือแก่ผู้ตรวจสอบภายใน
2. จัดเตรียมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน รวมถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้ครบถ้วน
3. จัดทำบัญชีและจัดเก็บเอกสารประกอบรายการบัญชีพร้อมที่จะให้ผู้ตรวจสอบภายในตรวจสอบได้
4. จัดให้มีระบบการเก็บเอกสารในการปฏิบัติงานที่เหมาะสมและครบถ้วน
5. ชี้แจงและตอบข้อซักถามต่าง ๆ พร้อมทั้งหาข้อมูลเพิ่มเติมให้แก่ผู้ตรวจสอบภายใน
6. ปฏิบัติตามข้อทักท้วงและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบภายในในเรื่องต่าง ๆ ที่เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมสั่งการให้ปฏิบัติภายในเวลาที่กำหนด

เอกสารอ้างอิง

- กรมบัญชีกลาง. (2548). *มาตรฐานการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในสำหรับส่วนราชการ*. กรุงเทพฯ: กรมบัญชีกลาง.
- กระทรวงการคลัง. (2542). *การตรวจสอบภายใน*. กรุงเทพฯ: กระทรวงการคลัง.
- จันทนา สาขากร และคณะ. (2554). *การตรวจสอบภายในและการควบคุมภายใน*. กรุงเทพฯ : ทีพีเอ็น เพรส.
- สำนักงานตรวจสอบภายใน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2555). *แนวปฏิบัติ ด้านการเงิน การบัญชี การพัสดุ การจัดวางระบบการควบคุมภายในและการติดตามประเมินผลและกองทุนเพื่อการสืบสวนและสอบสวนคดีอาญา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานตรวจสอบภายใน.
- _____. (2561). *คู่มือการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายใน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานตรวจสอบภายใน.
- อุษณา ภัทรมนตรี. (2557). *การตรวจสอบภายในสมัยใหม่*. กรุงเทพฯ: คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.